

Вернісаж

НЕБА, ЗЯМЛЯ І ВАДА ГОМЕЛЬШЧЫНЫ

У Мінску адкрылася выстава «Род Гомельскі»

«Цэнтр зямлі там, дзе я стаю», — сцвярджаў славуці Несцерка. Сапраўды, мы ведаем шмат прыкладаў, калі таленавіты, грамадска актыўны чалавек, які жыве дзесьці ў глыбінцы, стварае там культурны цэнтр. Недарэмна сёння вялікая ўвага аддаецца культурнаму жыццю рэгіёнаў нашай краіны, у кожным з якіх ёсць непаўторныя таленты. Пра значэнне малой радзімы для творцы гаварылі на прэс-канферэнцыі ў Доме прэсы напярэдадні адкрыцця ў Рэспубліканскай карціннай галерэі «Палац мастацтва» выставы «Род Гомельскі» Гомельскай арганізацыі Беларускага саюза мастакоў.

— Беларускі саюз мастакоў заўсёды намагаецца далучаць да ўсіх вялікіх выстаў і акцый мастакоў з рэгіёнаў, тым болей у структуры саюза ёсць абласныя арганізацыі. Сёння мы гаворым пра Гомельшчыну. Думаю, на далейшых прэс-канферэнцыях мы пагаворым і пра іншыя рэгіёны Беларусі, — адзначыла намеснік старшыні Беларускага саюза мастакоў **Наталля ШАРАНГОВІЧ**. — Ініцыятарамі выставы «Род гомельскі» сталі нашы гомельскія мастакі, якія падрыхтавалі яе яшчэ ў мінулым годзе і нават паспелі паказаць у залах палаца Румянцавых-Паскевічаў. На выставе прадстаўлены і кераміка, і скульптура, і жывапіс, і графіка, і камп'ютарная графіка пяцідзёсяці сямі мастакоў. Для палатна мы выбралі работу гомельскай мастачкі Святланы Наздын-Платніцкай — яна ўбачыла Гомельшчыну яркай, сонечнай, дзе з'ядноўваюцца тры стыхі: неба, зямля і вада. Разнастайнасць выставы — гэта і асаблівасць рэгіёна. Гомельшчына — і Палессе, і Ветка з яе ўнікальнай культурай. Там нарадзілася шмат творцаў, якія паўплывалі на фарміраванне мастацтва Беларусі. Згадаем народнага мастака Беларусі Гаўрылу Вашчанку, які адлюстравваў малую радзіму на сваіх палотнах; мастака, доктара мастацтвазнаўства Віктара Шматава, які з вялікім болям

успрыняў чарнобыльскую трагедыю, што закранула яго малую радзіму, і лічыў сваёй місіяй сабраць прадметы мастацтва ў забруджаных раёнах. Мастакі — ураджэнцы Гомельшчыны, той жа Віктар Барабанцаў, паехалі туды пасля чарнобыльскай трагедыі, каб адлюстраваць, што адбываецца.

Старшыня Гомельскага аддзялення Беларускага саюза мастакоў Леанід ВЯЛІЧКА адзначыў:

— Знамянальна, што выстава адбываецца ў год 80-годдзя вызвалення Беларусі. Нядаўна Гомельская арганізацыя Беларускага саюза мастакоў арганізавала праект, прысвечаны трагедыі канцлагера Азарычы. У выставе, якая называлася «Чорныя зоры», узялі ўдзел мастакі розных пакаленняў, у тым ліку і шмат маладых.

Леанід Вялічка прыгадаў, што, калі выстава праходзіла ў Светлагорску, падыходзілі сведкі страшных падзей, плакалі, дзяліліся ўспамінамі.

Загадчыца аддзела беларускага мастацтва XX—XXI стст. Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь Святлана Кот распавяла пра творы мастакоў Гомельшчыны, якія

знаходзяцца ў фондах музея. Вучань Гаўрылы Вашчанкі мастак Леанід Хобатаў згадаў, што дзякуючы свайму настаўніку зразумеў каштоўнасць малой радзімы.

— Без любові да малой радзімы цяжка гаварыць увогуле на мове мастацтва. Гомельская зямля фантастычная па сваёй прыгажосці, там магутныя жывапісныя рэкі, каля якіх утвараецца асаблівы рэльеф. Гаўрыла Вашчанка якраз і ўбачыў гэты рэльеф і стварыў з яго свой асабісты сімвал. Далучэнне да Айчыны праз малую радзіму, у маім выпадку — праз Рэчыцу, у якой я нарадзіўся, праз Днепр, які разліваецца на шмат кіламетраў, і дае права гаварыць пра нешта вельмі важнае.

Калі казаць пра культуру Гомельшчыны, нельга абысці адлюстраванне ў ёй тэмы чарнобыльскай трагедыі. «Маю маленькую радзіму закапалі ў зямны шар», — вымавіў на прэс-канферэнцыі вядомы мастак Уладзімір Васюк. Яго родны пасёлак, што ў Хойніцкім раёне, апынуўся ў зоне адсялення. Да 20-годдзя чарнобыльскай трагедыі мастак зрабіў памятны знак «Укрыжаваная вёска», на ім надпіс — «Маленькай радзіме ад удзячных жыхароў».

Сын народнага мастака Беларусі Гаўрылы Вашчанкі мастак Канстанцін Вашчанка распавёў пра ўражанні ад сваіх падарожжаў з бацькам па Гомельшчыне, па Прыпяці, Дняпры, пра філасофскі склад розуму тамтэйшых жыхароў. Яшчэ пры жыцці Гаўрылы Вашчанкі Гомельшчына аддала даніну павагі майстру, які апеў яе прыгажосць; у Гомелі была адчынена яго мастацкая галерэя, якой ён падарыў шмат сваіх прац. Нядаўна сын мастака перадаў туды яшчэ частку твораў бацькі.

Выставу «Род Гомельскі» можна ўбачыць у Палацы мастацтва да 25 жніўня.

Людміла ІВАНОВА.

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра
28 ліпеня.
Месяц у сузор'і Блізнят.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	5.22	21.09	15.47
Віцебск	5.06	21.04	15.58
Магілёў	5.12	20.59	15.47
Гомель	5.16	20.49	15.33
Гродна	5.39	21.23	15.44
Брэст	5.46	21.17	15.31

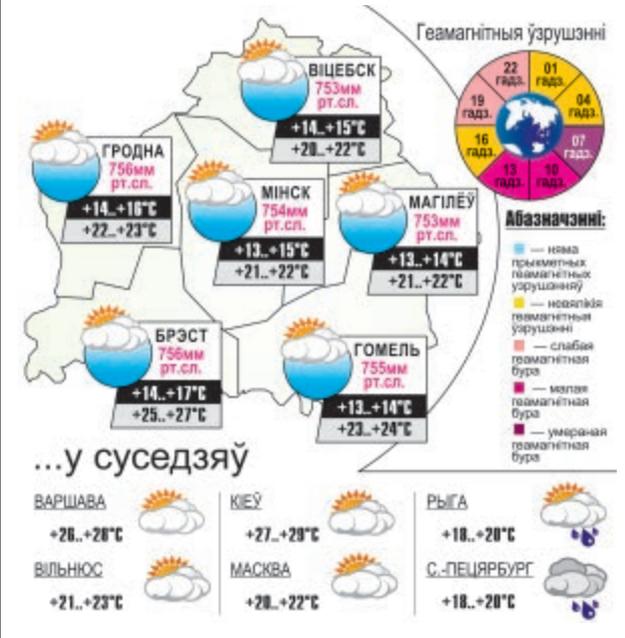
Імяніны

Пр. Емяльяна, Івана.
К. Алены, Ігната,
Любаміра, Рамана.

Фота Андрэя ФЕАКЦІСТАВА.

ЗАЎТРА

31 ЛІПЕНЯ

Даты

Падзеі

Людзі

1802 год — нарадзіўся Ігнат Дамейка (вёска Вялікая Мядзвядка Навагрудскага павета, цяпер — у Мірскім сельсавеце Карэліцкага раёна), беларускі і чылійскі вучоны-даследчык, геолаг, мінеролаг, рэктар Чылійскага ўніверсітэта, Нацыянальны герой Чылі.

«Натуральна, перарадзіцца я ніколі не змагу, і спадзяюся на Бога, што я — ці ў Кардыльерах, або ў Вільні — усё роўна памру літвінам...» — пісаў ён Адаму Міцкевічу. Сёння ў яго гонар названы ўніверсітэт і нацыянальная бібліятэка ў Санцьяга; вуліцы ў Санцьяга-дэ-Чылі, Вальпараіса і яшчэ ў васьмі гарадах Чылі, а таксама ў Вільнюсе, Мінску і Навагрудку.

1920 год — штучна створаная большавікамі бунтарная Літоўска-Беларуская ССР спыніла існаванне, адбылося другое абвясчэнне БССР.

1959 год — у г. Маладзечне па рашэнні выканаўчага Маладзечанскага абласнога Савета дэпутатаў працоўных быў створаны Маладзечанскі абласны краязнаўчы музей. З 1960 года мае назву — Мінскі абласны краязнаўчы музей. У фондзе музея 35 калекцый, найбуйнейшыя з якіх археалагічная і калекцыя «Клады». У зборах музея зберагаюцца залататканыя слупкі пояса XVIII ст., старадрукі 1646—1789 гадоў друкарняў Кельна, Нясвіжа, Вільні, Варшавы, Масквы, рукапісныя дакументы XVII ст. на старабеларускай мове і інш. У музеі сабраны калекцыі прылад працы і сялянскага побыту XIX—XX стст., народнага касцюма, ткацтва, івянецкай і

радашковіцкай керамікі, барысаўскага крыштала. Музей актыўна праводзіць выставы, лекцыі, заняткі, навукова-практычныя семінары.

1980 год — нарадзілася Вікторыя Азаранка, беларуская тэнісістка, заслужаны майстар спорту Беларусі.

30 год да н. э. — Александрыйская бітва. Гэта была грамадзянская вайна паміж кіраўнікамі Рымскай рэспублікі за авалоданне Егіптам. Фактычна вялася за бязмежнае панаванне ў Рыме.

Вайна пачалася з-за незадаволенасці рымскага народа дзеяннямі Марка Антонія (пройгрыш у вайне з Парфіяй, яго шлюб з Клеапатрай), а таксама з-за Цэзарыёна, сына Цэзара ад Клеапатры, які ў абыход Аўгуста мог быць наследнікам Цэзара. Пры гэтым Актавіян Аўгуст жадаў кіраваць аднаасобна.

1914 год — нарадзіўся Луі дэ Фюнес, французскі камедыіны актёр. Здымаўся ў фільмах «Вялікі шпацыр», «Жандар з Сен-Трапе», «Разявака», «Фантамас» і іншых. Як адзначаюць кінакрытыкі, гэта актёр, якому няма замены і па сённяшні дзень.

1919 год — у Германіі прынята Веймарская канстытуцыя, якая аформіла замену паўабсалютысцкай манархіі буржуазна-дэмакратычнай парламенцкай рэспублікай, што адбылася ў выніку Лістападаўскай рэвалюцыі 1918 года.

КАРЛ СЕНДБЕРГ:

«Мёртвыя працягваюць валодаць толькі тым, што яны аддалі».

УСМІХНЕМСЯ

Захварэў ветэрынар, які раней ніколі не хварэў. Прыходзіць да тэрапеўта. Сядзяць пяць хвілін моўчкі, глядзяць адно на аднаго.

Тэрапеўт: «Ну, на што скардзіцеся?»

Ветэрынар: «Афігець! Як у вас усё проста!»

— Будуць у тваім жыцці і ўзлёты, і падзенні, і поспехі, і расчараванні. Але памятай, сыноч, самае галоўнае — як бы ні склаўся твой лёс, у якія б абставіны ты ні трапіў, пры любым раскладзе трэба заставацца чалавекам! Хітрым, каварным, бязлітасным стварэннем!

